

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 98. ANULU XVII.

Sabiu, in 11/23 Decembre 1869.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

ru provinciile din Monarchia pe unu anu s'au era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se inceputulu anului 1870, se deschide prin acesta prenumeratiune noua la acesta foia.

Atragemu atentiunea onoratului publicu ca in anulu urmatoriu, fiindu sinodu archidiecesanu in primavera si congressu metropolitanu in toamna, „Telegrafulu Romanu“ va fi de interesu deosebitu din acesta privintia. Elu va fi diariulu celu mai de aproape de lucrările acestoru reprezentantie nationali bisericesci si prin urmare i va fi cu putintia ale si aduce mai ingraba de catu ori care altu diariu romanescu.

„Telegrafulu Romanu“, va esi ca si pana acum de done ori pe septamana Joi'a si Duminec'a — Pretulu abonamentului e:

Pentru Sabiu pre anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si straintate, pe anu 12 fl., pe 1/2 anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardii cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogamu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiunea ni se tramite francate — adresandu-le de adreptulu la

Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiu.

La prelegerea dlui Wattenbach despre sasi si romani din Transilvania.

Sabiu, 8 Decembre. La cele ce s'au publicatu in numerulu 275 in „Heidelberger Zeitung“ despre cuprinsulu propunerei a trei'a din Museulu de acolo, tinentu de dl prof. W a t t e n b a c h despre sasi si romani din Ardelu, *) au respunsu dl loanu Bechnitiu, studente de drepturi in Heidelberg, prea bine, cu tactu frumos si vrednicu de lauda. Noue ne-au venitu in parte a raspunde dlui profesoru Wattenbach la cele aduse inainte in numerulu 279 alu acelui jurnal. Laudatulu profesoru Wattenbach aduce spre justificarea sea acea impregiurare, ca „elu au cercetatu numai pamentulu sasescu si ca numai despre acesta au cuventatu, prin urmare au fostu departe de a aduce vre-o judecata (caracteristica) despre intrég'a natiune romana din Ardelu. Dara ca aci mass'a coloniloru romani corespunde descrierei sele, pote d-sea sa se provoce la testimoniulu scriitorului englesu Carolu B o n n e r din opulu acestuia. Vedi bine, dice mai departe d-sea, ca au conversatu mai cu sema cu sasi, in sa debue sa contradica, ca intre ei aru fi gasitu Erzfeinde der Romanen (inimici principali ai romaniloru)“.

Dlu profesoru Wattenbach pre bas'a informatiuniloru, care le-au luat de la acei sasi, cu cari au conversatu, si despre cari afirma, ca nu suntu Erzfeinde der Romanen, caracterisa in cuventarea sea pre romani din Ardelu de „incendiatori, si de bande de hoti“. Noi n'amu asceptatu dela profesoru Wattenbach provocare la scriitorulu Carolu B o n n e r, carele inca au scrisu dupa informatiunile verbale ale unoru sasi esagerati opulu seu, ei amu fi asceptatu provocare la date autentice statistice, ca romani din Ardelu suntu incendia-

tori si bande de hoti, iera sasi preste totu suntu omeni de omenia, si ca intre ei nu se gasesce nici unu hotia. Si asi'a de-si noi presupunema despre acei domni sasi, ca i conosecemu, dupa ale caroru informatiuni dlu profesoru ne caracteriseza pre noi romani din Ardelu de incendiatori si de bande de hoti, totusi nici candu nu amu pututu presupune dela d-loru ca dela nisco barbati culti, ca suntu capaci a purta astfelu de reintia in inim'a loru cea culta, incatu in diu'a de astadi sa informeze pre unu strainu despre noi romani, ca amu fi incendiatori si bande de hoti.

Insa sa ne mangaiamu, ca profesoru Wattenbach nu s'au informatu dela sasi sei numai despre noi asi'a, precum vedemu, ci inca si despre regimulu austriacu si ungurescu, caci laudatulu profesoru povesteste germaniloru sei celoru adunati in Museulu din Heidelberg in 20 Novembre a. c. ca regimulu austriacu cu deosebire au pecatuitu prin perfidia — Treulosigkeit, — cu carea au resplatitu sasiloru fidelitatea loru; apoi si sub regimulu ungurescu dupa 1866 n'au fostu mai bine; pentru ca s'au dispusu asupra loru cu despretuirea tuturor drepturiloru loru, si numai in tempulu mai prospetu se arata o schimbare spre mai bine in acestu lucru, dupa ce in loculu lui Wenkheim celui debilu (? Red. „Tel. Rom.“) au urmatu altu ministru, carele au promis, ca elu celu putienu va ingridi, ca sasi sa poa ave o esistintia mai vrednica de omeni!

Dieu candu prejudeca omulu tote acestea, si le cupanesc, are ce vedé, si ce pricepe din conversatiunea, carea au avut profesoru Wattenbach cu sasi din Sabiu!

Insa un'a totosi ne place din cuventarea laudatulu profesoru, si acesta este aceea, ca intr'altel ca periculu pentru esistintia sasiloru in Ardelu aduce de motivu si fuduli'a sasiloru; se intielege de sine, fuduli'a unoru asemenea sasi, cu cari d-sea au conversatu.

Noi aci nu scriemu pentru straini, seu nu pentru cei din Heidelberg, ci pentru noi, si pentru compatriotii nostri sasi, deca ni se ierta aci a-i numi compatrioti, de aceea ii intrebamu intre patru ochi pre acei domni sasi, cari au informatu asi'a de minunatu despre romani, si despre regimulu austriacu, si ungurescu pre desu mentionatulu profesoru din Heidelberg, ca ore nu sciu domniele lor, ca si astadi impopulatiunea prinsorei sabiene consta din romani si sasi criminalisti? intre cari se afla si unu jude comunalu de nationalitatea sasésca dimpreuna cu fiulu seu.

Apoi mai intrebamu pre dnii sasi din Sabiu, cu cari au conversatu prof. Wattenbach, ca au d-sele de cugetu a subscrie cele ce au disu prof. Wattenbach in Museulu din Heidelberg despre romani? si ca ore nu s'au saturatu d-sele cu starea esceptionale, ce regimulu austriacu si celu ungurescu le-au gatitu lor in decursu de sie se sute de ani!

Missiunea in Orientu.

Candu ne incercamu a vorbi despre tem'a acesta ni se pare de lipsa in prim'a linia, a fi in chiaru cu aceea ce avemu sa cuprindemu in conceptulu cuventulu „orientu“ seu „resaritu.“

Deca ne aducemu aminte de cantecele craciunului, cari le cantamu in copilaria nostra, scimu ca intre alte cantamu: „Trei crai dela resaritu, cu steu'a au caletoritu.“ Unde? la Betleem. Ei veneau din Persia. Caletoria loru avea dara directiunea spre apusulu de media nopte, aproape de tiermii marei mediterane. Acei crai, seu magi, seu filosofi, pentru ca veneau din Persia la Palestina, ve-

neau din resaritu. Locurile cele sante unde mantitorulu a petrecutu pre pamentu, a patimitu si a maritu, dicemu noi ca suntu in Orientu seu in resaritu. Dera noi dicemu si locuriloru, ce se afla mai spre apusu dela Palestina, precum e Asia mica, o parte care se afla dincode de Bosforu, langa care jace Constantinopolea, o parte carea se afla dincode de marea egeica si asi'a venindu inapoi pana la marginea tienuriloru nostre, pre cari, deca suntu de partea aceea din catrau resare soarele, le numimu resaritu seu orientu. Mai departe scimu ca pre tempulu imperatului Carolu celu Mare Orientulu se incepea din Austria de astadi. Acesta era marginea ostica seu resaritena. Precum vedemu, si in intiesu istoricu e greu de a defini „Orientulu“, de care se vorbesce atatu de multu in diu'a de astadi.

Diplomatii facu de multe ori ceea ce altora le e cu neputintia. Ei fiesza termini teritoriali si botéza locul dintre acesti termini, fara de a se cugeta multu deca corespunde intru tote numele. Asi'a ei au numitu locul intre dunare, marea negra si carpati, loculu de romani si care se chiama o parte „Tier'a romanésca“ si alt'a „Moldov'a“ iera acum se chiama „Romania“: „Principate dunarene“; iera altu principatu totu dunareanu, inse pre rip'a drepta a dunarei si mai insusu ceva decatu Romania, l'a numitu Serbia, cu tote ca si acesta cum amu disu e principatu dunarenu. Asi'a au facutu ei si cu Orientulu. Pentru aceea candu vorbimu de Orientu astadi intielegemu intaiu imperiulu otomanu si apoi tierile cari stau in referintie mai de aproape cu acesta precum d. e. vice-regatulu Egiptului s. a.

Eata dara Orientulu cu care se ocupa publicistic'a.

Acestu Orientu e asediatu pre tiermii mediterane resaritene si, pre tiermei onei parti a marei negre. Se afla sub unu ceriu blandu seu clima calda; pamentulu are o productiune din cele mai variabile, atatu pre suprafatia sea catu si sub suprafatia. Este aproape a se numi paradisu pamentescu. Si cu tote aceste, nu gasesce omulu intr'insulu alta decatu miseria si iera miserie, cu putiene variatiuni de scari ale miseriei; va se dica, mai multa seu mai putiena, dara miseria nu lipsesc in totu Orientulu.

Caus'a? Candu vorbimu noi de neceaurile nostre din trecutu si presentu, ne folosimu de unu terminu forte elasticu: de „vitregitate temporiloru.“ Inse deca voimu sa aplicamu acesta „vitregitate“ asi'a de desu intrebuintata, la caus'a miseriei orientali, sa nu cugetamu cumva la venturi reci, seu ierni grele, veri ploiose, seu seceta pre mare; ci la alte „tempuri“, tempuri cari le creéza poporele insile spre daun'a, spre „vitregitate“ ce o aducu asupra capeteloru lor, ca sa o lase mostenire generatiuniloru ce au sa geama sub ea pana espiaza ore candu pecatele parintiloru lor prin indreptare spre bine, seu pana le espiaza pre acele dimpreuna cu cele ale lasitatiei lor prin perire, prin disparere de pre fatia pamentului.

Influintia cea mai insemnata o au exercitatu in vechime in partile ce le numimu orientu, grecii. Acestu poporu intreprinditoriu si laboriosu, inse predomnit de o proverbiale astutia, adese pana la cea mai nerusinata perfidia, nu s'au pututu radica nici candu ca sa formeze o putere mare. Certatu si impartitu in sinulu seu, traia mai multu din intrigile ce le sciea semanu intre vecinii sei, pana candu puterea cea de feru a romanismului si a nimicitu si lea luat din mana dreptulu de a figura ca statu.

Conscii de superioritatea loru intelectuale s'au straduitu neincetatu de a paralisa puterea ce i predominu si a o face ilusoria, si dupa seculi succesele atatu erau de mari, incatu imperatia orientale creata de romani, o smulgu din manile acestora, molesindui si facendui prin acesta necapaci de alu

*) Vedi Foisor'a din nrulu trecut si de astadi. R.

tiene, și ce întempla? imperati'a romanilor se prefăce în o imperati'a română după nume, iera în faptă eră o imperati'a grecească.

Orientulu înse prin străformarea acest'a se apropia numai mai tare de catastrofe și mai însemnate.

Emigratiunea popórelor din resaritul de miedia nópte alu Europei, presarase multe elemente străine în acestu teritoriu, cari remasera și se iradacinară printre elementele ce existau dejă. Totu teritoriulu se investase cu Bulgari, cu slavi etc. printre grecii originali și printre coloniile cele mai vechi romane.

Post'a grecilor de a domni preste tóte elementele aceste, le au vatematu și în privintie materiale și spirituale. Pentru ca grecii nu se îndestuleau a domni politicesce, ei se încercau în totu tipulu a domni și preste consciintia și simțimentele celor ce nu erau greci, ei faceau monopolu și cu biseric'a.

Tóte aceste au provocatu lupte îndelungate. Pre românii de dincolo de dunare îi vedem aliați cu Bulgarii spre a combate pre greci și a se scutura de jugulu asupritorilor. Luptele aceste au slăbitu tóte pártile încátu în sut'a a cincisprădiecea devenira tóte o jucaria în mán'a unui inamicu comunu. Toti fura suposi de turci, pâna în tiermii dunarei.

Nóua fasa vine preste acestu teritoriu frumosu și fertilu înse locuitu de ómeni nefericiti.

Popórele cari dorea libertatea se vedu apesate lângă asupritorii lor de mai nainte. Puterea, carea jăcea preste unii și alții eră o putere selbatica, străina culturai, străina religiunii celor suprimati.

Fatalismulu islámului turcescu, care face totu dependinte dela sórte, și care are missiunea de a stinge pre cei ce credu altfelu decâtu credinciosii sei, au deseversitu și mai tare miser'i'a din orientu, miser'i'a sadita și crescuta binisioru prin luptele amintite mai susu.

O inertia mormentale se întinde preste orientu, carea începe a amenintia acum și vecinatatea cu acele-si urmări. Numai veninulu perfidiei grecesci pastrate asiá de acuratu mai aduce câte o miscare, înteliendu latirea procesului de disolutiune între cei immormentali politicesce. Ei adeva se nevoieau, parte cá renegati, parte cá instrumente în mánile turcilor a-si îmbunetali sórtea, ajutându la o împilare și mai mare a acelor de o sórte dara nu de o natiune cu ei. Fanarulu eră cuibulu de

unde esiá acést'a pestilentia, carea cu tempulu a trecut și preste hotarele imperiului turcescu.

Au trecut dejă patru seculi și fanarulu a contribuitu mereu la ținerea în întunerecu a tuturor popórelor din imperiulu turcescu, încátu abiá acum în secululu nostru norulu celu greu începe sa dispara.

Turculu slăbitu sta gal'a sa dea puterea sea popórelor subjugate de elu, séu celu putienu sa o împarta cu ele.

Evenimente politice.

Telegramulu celu cetiramu înca alalta-eri în „Hr. Ztg.“ ne spune între alte ca contele Taaffe, Potocky și Berger voru esi din ministeriu. Realizarea acestui sciri aru fi unu semn, ca nu e vorb'a, după cum se presupunea, ca sistemulu dualisticu are sa sufere cátu de putienu. Susnumitii trei ministri erau elementele regimului cislaitanu, cari voiau sa faca óre care midilocire cu cechii din Boemi'a; ceea ce înca nu eră stricarea dualismului, și acum va sa îi vedem cátu de curendu parasindu posturile lor, de ministri. Evenimentulu acest'a, odata, devenitu faptă ne va fi unu testimoniu despre influintia cea mare din Pest'a asup'a Vienei. Pentru ca în Pest'a se vorbește, și chiaru și în Vien'a, ca ministeriulu ungurescu a întrebuintiatu tóta influintia sea, cá sa deslege în modulu acest'a cris'a ministeriale din Cislaitani'a, încátu Giskra, Herbst și sotii lor se remána în ministeriu.

Nu se scie cine va luá locul celor trei, cari esu din ministeriu. Despre principele Carolu Auersperg se dice ca a refusat de a intrá iera-si în ministeriu, elu se multiamose cu ducerea presiđiului în cas'a domnilor (Herrenhaus).

Alte sciri descriu situatiunea de asiá, încátu tocmai Giskra și sotii lui suntu aprópe se iese din ministeriu. Ei au pregatitu unu memoriu, prin care cere cá, înainte de tóte modificările possibile în constitutiune, sa se reformeze alegerea la senatu, mai departe sa se predé polit'a de statu și fondurile de dispusetiune ministeriului, și protestéza contra federasiului.

Déca combinámu la acestea vointia pronunziata în senatulu imperiulu de mai multi oratori, cá sa nu se mai faca modificări în constitutiune, din cauza ca imperiulu s'aru slabi și mai tare, putemu presupune din capulu locului, ca la schimbári în întelesu fe-

deralisticu din partea acest'a sa nu ne asteptámu în graba.

O fama, înca pán'acum fára consistintia destula, spre a pune multa ponderositate pre dens'a, o fama, dicemu, sbóra prin unele foi ale diuaristicii celei mari, și adeva, ca reactiunea militaria se pregatesce, ba lucră chiaru spre a atrage frenele guvernului la sine și ca acest'a o face preste capetele, noi amu dice, pre la spatele ministeriului.

Dupa temerile cele multe și dese ca la primavér'a séu tómn'a cutare va erumpe resbelu, pentru variatiune cetimu acum, ca se lucră pentru o desarmare generale în tóta Europ'a. De o camdata numai atât'a despre acest'a, pâna cându vomu avé ocaziune a vorbi despre dens'a cu date mai sigure.

Din Dalmati'a vinu sciri pacifice. Generalulu Auersperg i-au succésu a începe pacificarea (cum?), și asiá pleniputintiele date denumitului comandante provisoriu de trupe alu div. 18 LMC. bar. Rodich, suntu deocamdata sistate.

Cris'a ministeriale din Franci'a e mai pe fatia. Forcade dela Roquette trebuie sa ése din ministeriu, căci Ollivier, mai multu înse sociu lui nu voru sa sufere pre nimenea din cei ce au fostu cu Rouher.

Asiá numitulu conciliu din Rom'a resuffa fórtu putienu despre sine, înca ce resulta e nefavorabilu pentru sine. Dupa scirile ce se stracora din conciliu, prelatii adunati nu au voia sa faca nici o propunere. Déca voru sa faca vre-unu amendementu trebuie sa-lu faca în scrisu, sa-lu predé unei comisiuni asiediate de pap'a spre esaminare și după ce esaminatu se mai asterne papei spre vedere póte veni la discussiune în plenum. Aceste și alte mesuri de felulu acestor'a apasa fórtu greu asup'a multor prelati, cu deosebire a unui numeru însemnatu din cei francesi și din cei nemtiesci. În fruntea acestor, cari suntu cei mai capaci, se afla Dupanloup Archiepiscopulu de Orleans și Darboys Archiepiscopulu de Parisu. Cestu din urma a pasitu în un'a din siđintiele din urma fórtu energicu contra pretensiunilor papei, încátu pap'a a fostu nevoitu sa-lu ópreasca dela cuventu. Lângă episcopii opusetiionali de mai susu se dice ca se mai alatura și episcopii unguresci și unii din cei orientali (unți). — Cu tóte aceste majoritatea e pre partea infalibilitatii și asiá e probabilu, ca biseric'a papei preste curendu va avé cu o dogma mai multu, adeva: ca „pap'a nu póte gresi“.

Despre anti-conciliulu din Neapole suntu

FOISIÓRA.

Cu ocaziunea acest'a publicámu în traducere romána: referatulu despre prelegerea prof. Wattenbach ținuta în museulu din Heidelberg; apoi reflexiunea dlui stud. jur. la universitatea de acolo, Ioane Bechnitiu și în fine respunsulu prof. Wattenbach dlui I. Bechnitiu.

Nr. 275 din 1869.

Heidelberg, 21 Nov. Cu ocaziunea prelegerei a trei'a în museu ținuta eri ser'a, dlu profesor Wattenbach duse pre auditori la unu poporu nemtiescu bravu, tare și plinu de viétia, carele locuiesce în midiloculu natiunilor străine și fára de nici o legatura drépta cu Germani'a, înse si-a pastratu de sute de ani caracterulu seu nemtiescu și voiesce înca a si-lu pastrá. Erau sasii din Transilvani'a pre carii oratorulu si-i alese dreptu tema, și a cároru moravuri și obiceiuri avú ocaziune nu demultu a le cunósce în persóna. O fabula vechia aduce în legatura ivirea acestui poporu nemtiescu între románi și magiari, departe lângă confiniile turcesci (?), cu cunoscut'a poveste despre sterpitoriu de sióreci din Hameln, carele, neprimindu-si resplát'a promisa pentru primdereá siórecilor (clotianilor), a amagitu copiii bunei cetáti Hameln la sine și s'a dusu cu ei în tieri străine și necunósute. În adeveru înse sasii transilvani 'si tragu originea dela locuitorii Renului de josu, a cároru colonisare în Transilvani'a în secululu alu 12, dându-le drepturi deosebite etc. a fostu fórtu favorita de domnitorii acestor tieri, sciindu ei bine apretiu în susurirele cele emnente ale acestor nemti. Dlu prof. a desvoltatu acest'a mai pre largu, împreunându o interesanta reprivire asup'a istoriei tieriei, o descriere a situatiunei geografice, a referintielor ei în privintia culturai etc., erui originea numelui Siebenbürgen și Sachsen etc.

Amintimu numai atât'a, ca ne pare mai cá o minune, cum acesti nemti în Transilvani'a si-au pututu conservá însusirile lor nationale și cum si le voru conservá înca multu tempu. În unu modu fórtu învederatu descrie dlu Wattenbach și pericollu cei multi ce amenintia acestu poporu bravu cu perire, — cari constau parte în populatiunea Transilvaniei precumpanitoria de románi, o adevérata banda de tecunari (incendiatori) și furi (hoti), înca și în óre-care superbia a sasilor. Greu apcatu și regimurile fatia cu acestu poporu bravu sasescu. Dintretóte, regimulu austriacu s'au distinsu prin perfidia cu carea au resplátitu alipirea nemtilor din Transilvani'a. Dara și sub regimulu ungurescu (dupa 1866) nu a fostu mai bine; despectându cu totulu tóte drepturile lor s'a dispusu (volnicesce) de sasii și numai în tempulu mai din urma pare ca voia sa se faca o schimbare în traterea acest'a necuprinsa, pentru ca ministrulu urmatoriu debilelu Wenkheim a promis, ca voiesce celu putienu a grigi pentru aceea, cá sasii sa póta avé o existintia demna de ómeni. Spre norocire sasii din Transilvani'a si-a mantuitu unu clenodu, dela care aterna cu deosebire desvoltarea și infloirrea nationalitatiloru sele. Acelu clenodu e constitutiunea bisericiei lor și administratiunea scolara carea se afla cu ceea în strinsa legatura. La acest'a ținú multu sasii și pentru dens'a facu sacrificii însemnate. Constitutiunea acest'a norméza, cá fia-carele, care voiesce sa ocupe o deregatoria în biserică séu scóla, sa studieze doi ani în Germani'a, mai departe ca fia-care parochu, trebuie sa fia fostu mai înainte doi ani invetiatoriu. Ministrulu ungurescu de culte a respinsu cu resolutiune dela sine presupunerea, ca aru voi a se amestecá în afacerile aceste și autonomi'a constitutiunei bisericesci și scolare e cu atâtu mai momentósa, cu cátu în Ungari'a biseric'a catolica are o putere mare. — Dlu prelegatoriu închisá impariasirile sternitóre de interesu cu convingerea, ca po-

porulu sasescu din Transilvani'a nu e numai poporu nemtiescu, carele merita în mesura mare interesarea nóstra de densulu, dara posede înca putere destula a infruntá tóte viscoale

Nr. 278 din 1869.

Cátra redactiunea Heidelberger Zeitung!

În numele și interesulu imparțialitátei Te rogu a nu refusá primirea urmátórilor observatiuni objective și fára patima pre cátu (în impregiurările aceste) se póte, cu respectu la prelegerea dlui prof. Wattenbach în museu „despre sasii din Transilvani'a și la raportulu în fóia Dtale.

Din capulu locului me dechiaru, ca nu-mi trece nici decum prin minte sa pasiescu în afacerea acest'a polemizându, de óre-ce eu de o parte cá unu membru alu natiunei románe, cu privintia la anii mei și prin urmare la esperintia și sciintia, înca neinsemnata nu voiu sa-mi însusiescu rolulu unui procuroru fatia cu acúsări asiá de infiorátore asup'a acelei'a (natiuni), după cum suntu cele suscitade de dlu prof. Wattenbach și de referentulu dtale; de alta parte nu potu departá dela mine presupunerea, ca dlu Wattenbach, a cáruu objectivitate — cá scrutatoriu renumitu pre câmpulu istoricu — mi se pare mai pre susu de ori-ce dubietate, de asta data, trebuie sa marturisescu, a fostu victim'a unei mistificatiuni. Acest'a cu atâtu mai multu, cu cátu densulu cu ocaziunea petrecerei sele relativu scurte în Transilvani'a, după cum amu aflatu pozitivu, a conversatu exclusivu numai cu sasii și dintre acest'a cu inimi principali ai románilor.

Me voiu restringe numai și numai la fapte. Românii Transilvaniei, cam 1.200.000 suflete, asiá dara partea cea mare a tuturor locuitorilor tieriei (carii după numerarea dela 1857 facu 1.926.797), cu tóte ca numai prin revolutiunea din 48 fora eliberati de catusiele institutulu g l e b a e

două versiuni: un'a ca e desființiatu de regimulu italianu, căci au strigatu: „môrte lui Napoleonu III!“; alt'a ca numai o siedintia s'a disolvatu. Ori cum va fi, din prim'a siedintia se vede cătu de netoleranti suntu și densii, încātu îi potu toti bine cualificá și pre unii și pre alții din ambe conciliile cá doue extremități ale societății omenesci.

Diet'a Ungariei.

In siedintia din 10 Dec. (C a s ' a m a g n a t i l o r u) după rezolvarea unoru formalie se pune la ordinea dilei legea privitoare la responsabilitatea judecătorilor, ceea ce se și primesce unanimu.

In desbaterea speciala se schimbă § 3 într'acolo, cá și juratii să fie responsabili de verdictulu lor.

In siedintia din 11 Dec. vine la desbatere proiectulu de lege privitoriu la anulara pedepsei de bataia.

Comitetulu emisu spre aprobare sa pronunțiatu ex principio pentru primirea acelu proiectu, recomanda inse până la desbaterea codicei criminale amenarea acestui proiectu de lege.

In siedintia din 11 Dec. e la ordinea dilei legea pentru anulara pedepsei de bataia. Comisiunea de justitia au propusu reprobarea acestei legi.

Br. Alb. Lipta combate propunerea comisiunei; densulu recunoște, ca efectuirea legii in modulu incuviințiatu de cas'a deputatoru are deosebite pedece practice; asiá spre esemplu nu se pôte anulá pedepsa de bataia, până nu voru fi carcere potrivite; de alta parte inse contine legea determinatiuni umane, și asiá recomanda reieptarea referatulu comisiunei de justitia.

De aceea-si părere e si Horvath min. de justitia, care determina mai de aprópe nedreptatea și neumanitatea a acelei pedepse și care accentu-éza, ca susamintit'a pedepsa abróga egalitatea cetățienilor inaintea legii; provisoriu se rămâne legea, inse provisoriu sa se supuna și nobilii acestei legi. (sgomotu)

Se primesce propunerea Br. Lipta y, referatulu se reiepta.

In siedintia din 14 Dec. (cas'a deputatoru) după autentizarea protocolulu siedintiei premergătoare anuntia presedintele mai multe petitiuni sosite, care se și predau comisiunei respective.

G. Clementis propune in numele mai multoru consorti conclusiunea următoare: considerându, ca in bugetulu armatei comune pentru anulu 1870 mai multu de 10 milioane fl. s'au impusu, cá pensiune și provisiune a invalidilor; considerându, ca pentru ingrigirea invalidilor honvedu numai 4000 fl. in bugetulu min. ung. de aparare suntu prevediute, insarcinéza cas'a ministeriului a face unu proiectu pentru ingrigirea invalidilor veduveloru și orfaniloru minoreni de honvedu din anulu 1848 care sa se desbata deodata cu bugetulu pro 1870. Cas'a si-a aretatu buna-vointia a face acésta jertfa și a insarcinatu ministeriulu de aparare cu aducerea inainte a tuturor documintelorु tienetóre de ingrigirea invalidilor etc. in anulu 1870, ca apoi sa se póta cas'a la desbaterea bugetulu pro 1871 orientá. Se incuviințéza.

Dr. Svetozar Miletics propune o conclusiune și face doue interpelatiuni:

1. Interpelatiune cátra min. intregu: § 8, art. III. din legea an. 1868 despune ca legile sa se traduca oficiosu in tóte limbele patriei, și sa se trimita jurisdictiunilor, ceea ce nu s'au facutu, și asiá intréba, de ce n'au implinitu ministeriulu legea?

2. In interpelatiunea cátra min. de comunicatiune intréba, ca de ce s'au reieptatu dela oficiolatu telegraficu din Pest'a o telegrama a diurnalulu Zastava, despre loptele din Bocca și pre basea cárei legi s'au facutu?

3. Conclusiunea se propune in caus'a rescólei din Dalmatia: cas'a sa se pronuncia, ca starea esceptionala din Cattaro e periculósá, și contraria principiiloru constitutionalismulu și ca doresce, cá curendu sa se ridice starea disa.

Conclusiunea se da la tipariu.

I. Schvarecz face mai multe interpelatiuni, care producu ilaritate.

Interpelatiunile se predau min. respectivi.

C. Tisza interpeléza in scrisu pre Lonnyay, min. de finance, ca ce procedere doresce dela casa in desbaterea bugetulu pro 1870. de vreme ce tempulu e fórté inaintatu.

Lonnyay min. raspunde, ca interpelatiunea aru fi mai multu indreptata cátra casa, căci cas'a are de a face conclusiune, cum doresce a procede la desbaterea bugetulu. Cas'a inse pôte face conclusiune numai conformu legii, ceea ce s'au și facutu in Oct.

Col. Tisza: in tíeri parlamentarie cam de-obscu au ministrii influintia asupr'a procederei parlamentulu; inse de vreme ce min. se provóca la lege, me provocu și eu la legile din 1848, care dispunu, cá regimulu are a propune casei deputatoru incheierea sumelorु și bugetulu.

Lonnyay min.: o amu facutu!

Tisza: Art. X. din legea an. 1867 dispune ca min. are datorint'a până in 15 Sept. a propune bugetulu; min. inse si-a negligatu datorint'a.

Responsulu min. Lonnyay se ia spre cunoscentia și apoi se trece la ordinea dilei.

Proiectele de lege privitorie la anulara timbrulu de jurnale și la reinfintierea judecătorilor de bursa și magazinu de bucate se cetesce a 3-a óra, și unanimu se primescu definitivu.

A. Buday, referentulu comitetulu centralu annuncia opiniunea comitetulu financiulu, despre acelea proiecte de lege, ce privescu:

- 1) sustinerea provisorica a curtiloru judecatoresci de finance;
- 2) prelungirea valórei legii de timbre și tace.
- 3) regularea timbreloru a societátiloru de actii și a instituteloru.

Anunciulu se da la tipariu.

I. Cautz propune parerea comitetulu financiulu despre bugetulu ministeriulu intregu, și despre proiectulu de lege privitoriu la radicarea curtiei supreme de computuri.

Lonnyay min. de finance propune, a se luá la desbatere parerea comitetulu financiulu joi.

Col. Tisza declara ca aru fi cu neputintia joi inceperea desbaterei; reprobéza de repetite ori desbaterea grabnica, căci multi suntu siliti, pre vre-o câte-va dile, a se departá din Pest'a pentru afaceri familiare.

Bar. L. Simonyi asemenea e in contra unei desbateri grabnice, căci economii au la anulu nou multe afaceri a casa; e alta cu ampoiati regimulu, cari au a se ingrigi numai de bureau.

Eötvös declara: ca nu e vorba de o desbatere grabnica, ci numai de determinarea inceperii desbateriloru.

Dupa mai multe pro și contra se primescu cá desbaterile bugetulu au a se incepe sambata.

Se mai intinde o desbatere, ca se premérge susu numitei desbateri un'a generale? Se incuviințéza, căci după parerea lui E. Simonyi s'aru puté ministeriulu denegá preste totu bugetulu.

a d s c r i p t i o n i s , la inceputulu deceniulu presentu au fostu in stare a tramite o majoritate impunatória, ce constá din juristi practici, preoti, profesori și economi, dintre cari multi 'și terminara studiile la universitáti nemtiesci și italiene și au sciutu sa insufe respectu contrariiloru loru celoru mai mari. Căci connatiunali mei au sciutu totu-déun'a aceea, ca numai cultur'a singura este in stare de a intemeiá pretensiunea la esistintia nationale. Asiá dara densii, pre cátu îi ierta puterile materiali, cari firesce cá celoru nu de multu „glebae adscriptis“ le lipsira și le lipsescu inca s'au și silitu a dá espressiune acestei convingeri prin fundarea de scóle. Astadi au románii din Transilvania vre-o câte-va gimnasie, a căroru profesori au studiatu la universitáti partea cea mai mare nemtiesci; și déca nu au pututu aduce inca până sa aiba universitate, nu e puterea loru spirituale de vina și voi'a loru carea din contra s'a aretatu de multe ori fórté energicu, ci iéra-si numai nefavorabil'a stare materiale, inaintea de tóte, deplorablele impregiorári politice. Pentracea inse acesti „teciunari“ și „furi“ au infiintiatu o Asociatiune pentru inaintarea literaturii române și a culturai inca la 1860, cárei chiaru și Academi'a imperiale de sciintia din Vien'a regulatu îi tramite scrierile sele, și care tocm'a sa afla in ajunu de a esoperá erigerea unei catrede de limb'a și literatur'a romána la universitate din Vien'a după cum esista déjà un'a la universitate din Pest'a; pentru ca la diferitele institute din Vien'a studiéza de unu stru de ani câte 100 junii románi. Si Albele universitátiloru din Lipsca și Berlinu potu aretá nume de a le romániloru transilvani, și chiaru și aici, după cum vedi D-ta dle redactoru, a tramisu acésta „adeverata banda de tecunari și furi“*)

pre unulu din junii sei, pre subsemnatulu, spre a se cultivá, și carele a crediutu ca inca se contribuie unu denariu modestu pre scopulu celu frumosu alu infiintárei unei ferestri in biseric'a lui Petru, vrendu cá prin acést'a sa esprime simtiemintele fratietátei religiose și nationali, cari lu inspira; pentru ca la tóta intemplantia și elu se tiene de acei'a cari intru acést'a afla ide'a cea mai inalta a omenimei, la a cárei realizare se lucre inainte de tóte acei ce se ocupa cu sciintiele.

Cu constatarea acestoru fapte firme voiescu sa fiu vorbitu celu dintáiu dara și celu din urma alu meu cuventu in afacerea acést'a.

In fine mi permitu a aminti, ce a scrisu despre noi magistrulu O pitz, capulu primei scóle de poeti din Silesia:

Nici Itali'a nu a pestratu totu din cele vechi Asemenea nici Spania și Gallia. Cum a pestratu acesti'a asemenarea cu románii.

Asiá e de inruditu ce e valachu cu ce e latinu.—

Sänge nobilu se afla inca in case tieranesci Care inca n'a depusu obiceiulu și modulu moravuriloru vechi.

Heidelberg, 24 Novembre 1869.

Alu D-vóstre

supusu
L. Bechnitiu,
stud. jur.

Nr. 279 din 1869.

Cátra redactiunea Heidelberger Zeitung.

Scrizórea dlui stud. jur. Bechnitiu din numerulu de astadi alu foiei D-tale me necesitéza la unu respunsu, in care inainte de tóte trebuie se mi esprimu parerea de reu ca amu vatematu simtiemintele acestui domnu prin espectorárele despre románi séu valachi, cele ce in raportulu D-tale suntu reproduse și mai marcate. Eu amu cercetatu nu-

mai pamentulu sasiloru și numai despre acést'a amu și vorbitu. Amu fostu dara departe de a voi sa facu o sentintia asupr'a intregii natiuni románe séu numai despre románii din Transilvania dintre cari numai cea mai mica parte locuiescu pamentulu sasiloru. Inse cumca mass'a coloniloru románi coresponde descrierei mele, amu de márturia opulu englezulu Charles Boner despre Transilvania. Se intielege ca cu sasi amu avutu intalnirile cele mai multe, trebuie inse se respingu cum ca intre acesti'a suntu „neamicii principali ai romániloru.“ Amu avutu și onórea de a face cunoscentia cu Esc. Sea Metropolitulu romanescu Siagun'a. După tóte câte amu auditu, nimenea nu e asiá petransu de sciintia culturai celei inferioare a concetățieniloru sei, dara tocm'a pentru aceea se și silesce acestu eminentu principe bisericescu in unu modu demnu de lauda și cu energia, de a face amelioratiune in privint'a acést'a. Déca románii, cari locuiescu in bordeie in giurulu satelorु sasesci, au totdeun'a sciintia „ca numai cultur'a singura pôte face pretensiune la adeverat'a esistintia nationale,“ me indoiescu, dara ca suntu și intre románii de pre pamentulu sasiloru, barbati cari cugeta asiá, concedu bucuros, și dreptu márturia despre acést'a amu contemplatu insu-mi edificiulu celu mare alu scóleloru románe din Brasiovu. A atinge referintiele aceste nu amu avutu deunedile ansa, me folosescu acum de ocaziune, spre a me esprime anume, ca in Vien'a amu auditu laudele cele mai recunoscatórie a diligintiei și nisuintiei studentiloru románi. Acestoru nisuintie nu putemu decátu sa le dorimu succesulu celu mai bunu și pretinii mei dintre sasi nici decum nu cugeta altu feliu.

Heidelberg 25 Novembre 1869.

W. Wattenbach.

*) Precum trebuie sa márturisescu, dlu profesorulu Wattenbach nu s'a folositu de espressiunea acést'a tare in prelegerea sea, déra n'a fostu neindreptatita fatia cu descrierea dlui oratoru despre purtarea romániloru din Transilvania cu sasi.

In fine preda min. de finantie proiectele de lege privitoare la pensiunile organelor fostului regim centralu, si la spesele curtiei regesci.

In sedinta din 16 Dec. (Casa magna-tilor). Comitetele Zichy preda referatul comisiunii financiale, despre proiectele de lege, privitoare la contributiunea de zaharu si de consumu, la contributiunea personale acuisitiva (de castigu) si la accisele tabacului.

Dupa aceea preda C. Széll conlusiunile casei deputatiloru, despre timbrulu jurnaleloru si judecatoriile burselor. Se cetese susu atinsulu referatu despre contributiunea directa si indirecta, care recomanda primirea proiectelor respective.

Lonyay min. de finantie declara, ca dupa reformele contributiuniloru se va introduce in locu contributiunii personale acuisitive, o alta mai corespunditoare si drepta.

Proiectele de contributiune se primescu fara desbatere.

Dupa aceea se primescu proiectele privitoare, la acoperirea speselor de calatoria a Maj. Selc, si la bugetulu ministeriului croatu.

In sedinta din 15 Dec. (Casa deputatiloru) interpelaza M. Urmenyi pre min. de finantie, ca are de cugetu a usura industri'a zaharului?

Ministrulu promite.

Notariulu casei magnatiloru aduce legile in parte primite in parte modificate, privitoare la responsabilitatea, la denumirea, si stramutarea judecatoriloru.

Mai multe petitiuni incurgu.

Dupa aceea se facu interpelatiuni de interesu particularu.

Henselmann propune, a se compune o comisiune permanenta spre conservarea anticitatiloru si lucrurilor artificiose.

La ordinea zilei e referatul comisiunii financiale, despre unu creditu extraordinariu alu min. de comunicatiune, in suma de 420,000 fl. pro 1869.

Se incuviintieza.

Urmaza proiectele de lege, facute de Irányi, pentru alegerea unei deputatiuni regnicolare, care aru ave de a lua reformele contributiuniloru in mani si altulu pentru de a se aproba min. instructiunii publice unu creditu de 100,000 fl. spre infiintarea de scole elementare pentru cei mai inaintati in etate.

Amendoue proiectele se respingu.

Preser'a si diu'a de Santulu Andreiu.

Fagarasu, 2 Decembre 1869 v. Preste doue diecenii suntu, de candu bunulu Dumnedieu a voitu sa ne trimita in mijloculu nostru pre Escelentia Sea Parintele Metropolitu Andreiu Bar. de Siaguna. Preste doue diecenii suntu, de candu acestu mare barbatu luera din tote puterile a radica natiunea, biseric'a si scol'a sea la trepta inalta, pre care stau si alte natiuni, si alte biserici! Dumnedieu i-a pastratu inca dile, ca trandu si insusi sa se bucure de fructulu osteneleloru sele! Romanulu ortodocsu si manifesta cu mare preferinta si adencu devotamentu totu-deun'a, candu este vorba de recunoscintia, ce datoresce elu pre bunulu seu Archipastoriu. Romanulu ortodocsu rapitu de unu sentimentu de inalta pietate cu cea mai mare bucuria si aduce aminte, ca elu are sa serbeze preser'a si diu'a de santulu Andreiu si ca diu'a onomastica a pre bunulu seu Parinte Metropolitu. Este dara la noi la romanii ortodocsi din Austro-Ungari'a diu'a de 30 Novembre o di scumpa; caci ea ne procura ocaziune a ne areta in publicu sentimentele, ce inimile nostre nutrescu pentru bunulu nostru Metropolitu, sub a carui blandu scutu biseric'a si scol'a asi'a de bine inflorescu.

Dupa aceste premise permite-mi, domnule redactoru! a ve scrie si de pre la noi, cum amu serbatu preser'a si diu'a de santulu Andreiu. Ne intorcemo dara in preser'a acelei dile. La 4 ore precisu sunetulu tocei si clopoteloru ne anuntia inceputulu rugaciunii de ser'a. Nu trecu 5 minute si tinerimea scol. cu tote trei clasele cu directorele scol. Ioanu Dim'a Petrascu in frunte pornesce dela scola la si'a biseric'a pentru de a asculta rugaciunile de ser'a.

Dupa finea rugaciunii de ser'a, intraga tinerimea scol. se intorce inapoi totu dupa regul'a de mai susu. Ajungendu la scola se incepe festivitatea intr'o sala anume gatita spre acestu scopu, dupa programa inceputulu festivitatii, la 5 ore precisu.

Publiculu din urbe reprezentandu bine tote clasele societatiei era deja adunatu. Ba ce e mai multu venisera si sateni de prin Galati chiaru si din Breaza de langa munte ca sa aduca tributulu loru pre bunulu loru Archipastoriu. Corulu tinerimei condusu de directorulu institutului numai decatu intoneza „Tropariulu santului Andreiu“.

Dupa aceea reverinta sea d. prof. Petru Popescu, deschide festivitaea prin o cuventare ocazionali bine acomodata accentuandu intre altele si aceea, ca de tandu in fruntea clerului, sta unu astfeliu, de barbatu mare, biseric'a si scol'a si prin acest'a natiunea merge cu pasi gigantici pre calea progresului si a inlitoriei. La urma si incheia cuventulu rugandu pre Dumnedieu sa-lu tiena la multi ani pentru binele bisericii si alu natiunii sele.

Publiculu, care se adunase in numeru frumos, si inca de ambele secse, response printr'unu intreitu „sa traiasca la multi ani Escelentia Sea pre bunulu nostru Metropolitu“. Corulu tinerimei indata intoneza: „Eata diu'a cea dorita“ in duetu. Dupa aceea conformu programulu festivitatii directorulu scolei Ioanu Dim'a Petrascu suindu la tribuna tiena o disertatiune scolastica bine arangiata cu tem'a: „Scopulu educatiunii este de a desvolta in fia-care individu tota perfectiunea, de carea elu pote fi capabilu.“ Disertantele se cobori dela tribuna secerandu vii aplause! Nu me voiu incerca sa facu sumariulu ori criteriulu acestei disertatiuni; caci atunci aru trebui sa respundu o alta disertatiune totu asi'a de lunga, totu asi'a de corecta in stilu, si totu asi'a de completa in compunerea ei interna. Ti-o trimitu rugandu-te, domnule redactoru! a o da publicitatii in tota estensiunea, ca publiculu sa o apretieze, dupa cum amu apretiat'o si noi*). Dupa disertatiune se esecutara din partea tinerimei scol. mai multe cantece natiionali intretiesute cu declamatiuni corespunditoare la atari festivitati, — cu deosebire s'au declamatu astufeliu de bucati din legendariu anume alese, ca se amuseze publiculu pre de o parte, iera pre de alta parte sa faca efectu in inimile copiiloru, despre cari se dice, ca in atari circumstantie unu momentu e destulu, ca sa-i formeze intregu viitorulu. Ctindu in fati'a fia-carui'a publiculu se parea tare satisfacutu.

In fine directorulu scolei si permite a inchiata festivitaea esprimendu in numele corpului invetiatorescu multamit'a sea ferbinte publiculu in genere si mai alesu stimabileloru domne romane, cari, de-si tempu de ierna n'au pregetatu a ne radica splendorea festivitatii cu placutele dumnealoru presentie. Inca ceva. Pre on. domnu Ioanu Codru Dragusanulu vice-capitanulu tieri Olului incantatu de progresele, ce lea facutu tinerimea intr'unu tempu asi'a scurtu a inaintatu directiunii scol. o suma de bani cu scopu sa se imparta intre scolari. Ceea ce s'a si facutu in diu'a urmatoria.

Ata'a in preser'a dilei. Iera diu'a de santulu Andreiu s'a serbatu cu mare eylvia curgenducrestinii nostri in numeru frumosu desu de demanetia la servitiulu divinu. S'au facutu rogaciuni pentru fericit'a vietia a pre bunulu nostru Mitropolitu.

Si noi rugamu pre bunulu Dumnedieu sa-lu tiena la multi ani pentru binele bisericii si alu natiunii sele.

Astufeliu s'a serbatu pre la noi, domnule redactoru! diu'a si preser'a de santulu Andreiu!

(Spre sciintia respectiviloru trebuie sa anuntiamu ca precatu ne pare de bine vedendu comunicările cele multe despre manifestatiunile serbatorescu cu ocaziunea onomastice Archipastoriulu nostru, pre atatu ne pare de reu ca nu suntemu in stare de a le publica pre tote. Convinsi ca serbarile suntu eflusulu adeveratei reverentie de recunoscintia, credemu ca nu ni se va lua in nume de reu, deca preste cele ce ne sosira mai tardu si ne sosescu suntemu constrinsi a trece in tacere. Binele nu se face numai pentru publicitate dara si pentru ca e bine. Red.)

Progressarea Romanismului.

Romanismulu cresce din ce in ce mai tute dincolo de Dunare, si se intinde pana in golfulu Salonniculu.

*) La cea mai deaprope ocaziune. Red.

Cu tote sfortiările, invectivele si calomniile unoru jurnale grecesci, cu tote intrigele ce s'au opusu necontentitu de catra calogarii si preotii greci prin Macedonia si Epiru, contra primeloru tendentie de desceptarea acestei prime nationalitati amorfita de secolu sub literatur'a si biseric'a grecesca; cu tote si cu tote pedeele, astadi avemu optu scole romanesci in Macedonia si sant'a liturgia se cetese in trei biserice, romanesc, spre intiesulu parintiloru si numeloru de familia a mariloru precepte ale Mantuitorulu nostru Iisusu Christosu.

Fara cea mai mica esagerare, putemu afirma, ca astadi suntu in scolele romanesci din Macedonia preste un'a mie scolari, baeti si fete, cari scriu si cetescu limb'a loru materna cu caractere latine.

Cei cari se interesaza, le place, deca nu potu sa credia o asi'a minune, potu lesne sa vedea raporturile si corespundentiele de acolo, scrisori de fectie la rudele loru d'acoi, la presedentele fostului comitetu macedono-romanu, care comitetu de multu inca este resumatu numai in presedentele seu.

Trei-dieci de scolari, fii de bune familie din Macedonia, se silescu in Bucuresci in scol'a macedonena din santii Apostoli, sub-auspiciile betranului archimandritu patriotu romanu Averchie, sa absorba si mai multu romanismu decatu sciintia de carte, pre care sa se duca fia-care sa-lu reverse prin satele si orasiile loru romanesci de acolo, care ca preotu, care ca professore.

Credemu ca aru mai putea fi adusi in Bucuresci copii din Macedonia pana la concurentia de 50, cari n'aru costa mai nimica, odata ce scol'a esista si internatulu este stabilitu. Ce mai este de doritu, dupa noi, aru fi realisarea ideei de a se fonda in monastirea dintr'unu lemnu, sub directiunea si ingrigirea cuviosei staritie Epraxia o scola de fete aduse din Macedonia si predestinate a se intorce institutrice in patri'a loru. Noi nu abandonamu acesta idea si suntemu incredintiati ca, deca persoanele ce au fericirea sa incongiure tronulu astadi, si deca dlu ministru alu culteloru si instructiunii publice aru explica acesta idea principelui, negrestu ca bunulu romanu si generosulu principe aru trece si acest'a intre preocupatiuni.

Amu mai spus'o, o mai spunemu si o vomu repeta cu tota ocaziunea, ca fostulu Domnitoriu Cuza-Voda, sub care s'a infiintatu scol'a Macedonena in Bucuresci, dase si ordine a se pregati Archimandritulu Averchie se plece in Macedonia, se aduca decam-data 12 copile spre a le incredintia cuviosei staritie. Scol'a macedonena de fete in monastirea dintr'unu lemnu se fonda spre a se intretiene de insu-si Domnitorulu din modest'a sea lista civile.

Acest'a fiindu intocmai astfeliu, noi suntemu datori sa o spunemu si sa rugamu pre potentii dilei sa se grabesca spre a se putea inscrie si infiintarea acestei scole intre lucrurile cele bune ce se seversiescu pre tota diu'a sub acestu ministeriu.

„Tr. Carp.“
199—1869.

Edictu.

Simeona Ioanu Rodeanu din comun'a Pianulu de susu scaunulu si protopresbiteratulu Sebesiului de 5 ani de dile si-au parasitu cu infidelitate pre legiuit'a sea sotia Ioan'a nascuta Ioanu Ber'a totu de aci, pribegindu in lume fara a se sci loculu aflarei sele; se citeza prin acesi'a ca pana la finea lunei lui Novembre 1870; cu atatu mai tare sa se infatisieze inaintea forului protopr. subsemnatu caci altmintrea si in absentia lui par'a in contra-i radicata de socie-i se va otari amesuratu canone-loru s. s. nostre biserici.

Forulu protopresbiterale gr. or.

Sabasiu, in 29 Novembre 1869.

I. Tipeiu,
(28—1) Prot.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Decembre 1869.

Metalicele 5%	59 85	Act. de creditu 254 40
Imprumut. nat. 5%	70 15	Argintulu 121 15
Actiile de banca	734	Galbinulu 5 83